

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ پاندانوس شماره شناسایی: ۲۳۱ - ۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳ - ۳۱۰۳۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰۳۱۲
--	--	--

واحد کار اوّل

آشنایی با انواع و منشأ پاندانوس

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ پاندانوس</p> <p>شماره شناسایی: ۳۲۱ - ۰۳۱ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول برورش پاندانوس</p> <p>شماره شناسایی: ۳۳ - ۰۳۱ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱</p>
---	---	---

شکل ۱ - ۳

۱- انواع پاندانوس (*Pandanus spp*)

این گیاه شامل بیش از ۵ گونه است که مهم‌ترین آنها سه گونه زیر می‌باشد:

۱- ۱- پاندانوس معمولی (*P. reitchii*)

۲- ۱- پاندانوس ابلق (*P. reitchii Variegata*)

۳- ۱- پاندانوس پاکوتاه (*P. reitchii Compacta*)

- مشخصات ظاهری پاندانوس:

- دارای برگ‌هایی با حاشیه تیز و ارده مانند و قوسی شکل می‌باشد.

- برگ‌ها شبیه برگ گیاه آناناس درهم و دور ساقه را احاطه کرده‌اند.

- تنہ یا ساقه چوبی و ریشه‌های هوایی در گیاهان مسن ظاهر می‌شود و نباید ریشه‌های هوایی آن را قطع کنید (شکل ۱ - ۳).

۲- اصل و منشأ

- از گیاهان مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری است.

- در آسیا و افریقا هم یافت می‌شود.

- مخصوصاً در سواحل جنوبی اقیانوس آرام (سواحل

پانوئی زیبا)

۳- خواص بتانیکی

- از خانواده (Pandanaceae)

- شبیه گیاهان آناناس، دراسنا و کوردلیلین می‌باشد.

- دارای برگ‌های شمشیری با لبه‌های تیز و ارده‌ای است.

- دارای رگبرگ‌های موازی است. برگ‌ها به طور سه تا چهارتایی با وضعیت چسبیده و تزدیک به هم، اطراف ساقه را احاطه می‌کند.

- گیاه، کند رشد است.

کشت نمایید.

- با گذشت چند سال از عمر گیاه، پاجوشهای ظاهر می‌شود

که می‌توانید آنها را از گیاه جدا نموده، به عنوان گیاه مستقل

- دارای میوه‌ای شبیه میوه درخت کاج است.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر پاندانوس شماره شناسایی: ۳۲۲ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱
--	---	---

واحد کار دوم

شناسایی اصول داشت و تکثیر پاندانوس

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳۲ - ۰۳۱ - ۰۳۱۳۲	پیمانه مهارتی: اصول برورش پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳ - ۰۳۱ - ۰۳۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱ - ۰۳۱۳۱
--	---	---

۴- آب و هوا

۱- نور: نیازمند نور زیاد ولی دور از نور مستقیم خورشید است (مخصوصاً در فصل تابستان).

۲- حرارت: نیاز به حرارت بین ۱۸ تا ۲۹ درجه سانتی گراد دارد.

۳- آبیاری: در هر آبیاری اجازه دهید تا سطح خاک گلدان بخوبی خشک شود آنگاه آبیاری بعدی را انجام دهید.

- برای آبیاری از آب ولرم، مطابق با درجه حرارت محیط، استفاده کنید.

۴- رطوبت: نیاز به رطوبت متوسط یعنی ۲۵ درصد یا بیشتر دارد. مه پاشی بر برگها گاه گاهی مفید است.

۵- خاک

- استفاده از خاک سبک و قابل نفوذ با ۵° درصد مواد آلی ضرورت دارد.

- تعویض گلدان در بهار، هر ۲ تا ۳ سال یکبار مفید است.

- ترکیب خاک این گیاه شامل:

- یک قسمت خاک لمونی + یک قسمت پیت یا خاک

برگ + یک قسمت شن

۶- کود

- این گیاه را هر ۳ یا ۴ ماه یکبار در فصل بهار و تابستان با کودهای مناسب تقدیم نمایید.

- در ترکیب خاک این گیاه می توانید یک قاشق چای خوری

کود ۵ - ۱۰ (ارت - فسفر - پتاس) اضافه کنید که بهترین نتیجه را بدست می دهد.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکیه پاندانوس
شماره شناسایی: ۳۲۲ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش پاندانوس
شماره شناسایی: ۳۳ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

۷- آفات و امراض (شکل ۲-۳)

۵- برگها حالت ابلق بودن خود را از دست می‌دهد.
علت: نبودن نور کافی
علاج: انتقال به محل پر نورتر

۱- برگها چروکیده و قهوه‌ای می‌شوند.
علت: هوای گرم، بی‌آبی
علاج: آبیاری کنید.

۲- برگها در حال پوسیدگی است.
علت: هنگام آبیاری بارانی قطرات
آب بر روی برگها به جا مانده است.
علاج: روی برگ آب نریزید.

۶- برگ رنگ پریده و چروکیده می‌شود.
علت: نور زیاد
علاج: انتقال به محل کم نورتر

۳- لکه‌های قهوه‌ای در حاشیه برگ ظاهر می‌شود.
علت: هوای محیط خشک است.
علاج: بالا بردن رطوبت محیط

۷- برگها دارای نقاط زرد رنگ است.
علت: وجود آفت کنه در زیر برگها
علاج: سپاشی با سموم کنه کش

۴- برگها به حالت بی‌رنگی و نرم و آبکی درمی‌آیند.
علت: هوای خیلی سرد است.
علاج: رفع بی‌غذگی

شکل ۲-۳

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳۲ - ۰۳۱۰۲۱۳۲	پیمانه مهارتی: اصول برورش پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳ - ۰۲۱۰۲۱۳۲	مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۰۲۱۰۲۱۳۲
---	--	--

۸- تکثیر پاندانوس

- ۱-۸- از دیداد از راه پاچوش (شکل ۳-۳).
 ۱-۱- جدا کردن پاچوشها از اطراف گیاه مادری و
 کاشت آن در خاک مخصوص پاندانوس

شکل ۳-۳

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکیه پاندانوس شماره شناسایی: ۳۲۲ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱
---	---	---

آزمون نهایی

۱- از مشخصات بتانیکی گیاه پاندانوس دارا بودن میوه‌ای شبیه میوه درخت کاج است.

بلی خیر

۲- بهترین طریقه ازدیاد پاندانوس چه روشی است؟

الف - بذر   ب - پاجوش   ج - تقسیم ریشه   د - قلمه ساقه

۳- زرد شدن برگ‌های پاندانوس به دلیل زیادی نور است.

بلی خیر

۴- علت از دست دادن ابلقی برگ‌ها در پاندانوس عدم نور کافی است؟

بلی خیر

۵- علت بی‌رنگ شدن و نرم شدن برگ‌های پاندانوس چیست؟

۶- تعویض گلدان پاندانوس در بهار و هر ... سال یک بار مفید است.

۷- پاندانوس از نظر ظاهری بسیار شبیه ... است.

۸- پاندانوس دارای ... گونه است که مهمترین آنها ... گونه است.

۹- برگ‌های پاندانوس چه تفاوتی با برگ‌های یوکا دارد؟

۱۰- در آبیاری پاندانوس در هر نوبت باید سطح خاک گلدان کاملاً خشک باشد.

بلی خیر

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳۲ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول بروش پاندانوس شماره شناسایی: ۳۳ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱
---	---	---

پاسخ پیش آزمون

- ۱- ج
- ۲- بلی
- ۳- د
- ۴- د
- ۵- جنوبی

پاسخ آزمون نهایی

- ۱- بلی
- ۲- ب
- ۳- بلی
- ۴- بلی
- ۵- هوای خیلی سرد
- ۶- ۲ تا ۳
- ۷- آناناس
- ۸- ۵ و ۳
- ۹- دارای لبه‌های برگ تیز و ارهای است.
- ۱۰- بلی

فهرست

۶۲	هدف کلی و هدفهای رفتاری
۶۳	پیش آزمون
۶۴	واحد کار اول: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدیها
۶۵	۱- انواع برگ بیدی
۶۹	۲- خواص بتانیکی
۷۲	واحد کار دوم: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها
۷۳	۳- آب و هوا
۷۴	۴- خاک
۷۵	۵- کود
۷۶	۶- آفات و امراض
۷۸	۷- ازدیاد برگ بیدیها
۸۰	آزمون نهایی
۸۱	پاسخ پیش آزمون
۸۱	پاسخ آزمون نهایی
۸۲	منابع

اصول پرورش برگ بیدیها

هدف کلی

پرورش و تکثیر و نگهداری انواع برگ بیدیها زیر نظر متخصص

هدفهای رفتاری: فراگیر پس از گذراندن این پیمانه مهارتی، خواهد توانست:

- ۱- انواع برگ بیدیها را بشناسد.
- ۲- خواص بتانیکی آنها را بیان نماید.
- ۳- برگ بیدیها را در شرایط مطلوب از نظر نیاز حرارت، نور، رطوبت زیر نظر متخصص پرورش دهد.
- ۴- ترکیب خاکی مناسب برگ بیدیها را تهیه نماید.
- ۵- برگ بیدیها را با کودهای محلول مناسب تغذیه نماید.
- ۶- آفات و امراض برگ بیدیها را زیر نظر متخصص شناخته، با آنها مبارزه نماید.
- ۷- روشهای معمول تکثیر برگ بیدیها را بداند و آنها را از طریق قلمه تکثیر کند.

توضیح: اسامی علمی گیاهان فقط برای اطلاع بیشتر فراگیران است و یادگیری آنها، بجز ارقامی که معادل فارسی ندارند، برای گذراندن این پیمانه مهارتی لازم نیست.

پیش نیاز
اصول پرورش گیاهان آپارتمانی

زمان (ساعت)	
عملی	نظری
۲۴	۳

پیش آزمون

۱- در ترکیب مناسب خاک گلدان برای گیاهان آهک گریز تورب و خاک برگ بکار می رود؟

بلی خیر

۲- کدام گیاه طالب رطوبت نسبی متوسط است؟

الف - کاکتوس   ب - برگ بیدی   ج - سانسیوریا   د - سرخس

۳- افزایش یا کاهش نور در محیط جدید در مقایسه با محیط قبلی، چه عارضه‌ای در گیاه آپارتمانی بوجود می آورد؟

الف - زردی و ریزش برگ   ب - پوسیدگی طوفه گیاه

ج - طویل شدن ساقه   د - قهوه‌ای شدن لبه برگ

۴- در بین آبها بهترین آب برای آبیاری گیاهان آپارتمان، آب ... است.

۵- در الیاف گیاهان جوان حدود چند درصد آب وجود دارد؟

الف - ۸۰   ب - ۵۰   ج - ۴۰   د - ۹۰

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدیها</p> <p>شماره شناسایی: ۳۴۱ - ۳۱۰ ۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها</p> <p>شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰ ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰ ۲۱۳۱</p>
---	---	---

واحد کار اوّل

آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدیها

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴۱ - ۰۳۱ - ۰۲۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱ - ۰۲۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱ - ۰۲۱

۱- انواع برگ بیدی

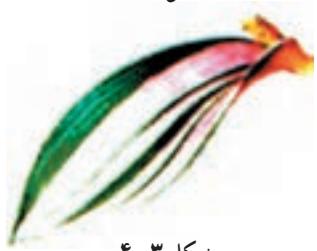
گروه ترادسکانتیا (The Tradescantia Group)، این گروه از خانواده کملی ناسه (Commelinaceae) دارای ۱۰۰ گونه از گیاهان زینتی، علفی و چند ساله‌اند و بومی آمریکای جنوبی می‌باشند. انواع زینتی آن را می‌توانید به عنوان گیاهان آپارتمانی برای تزیین تاقچه گلخانه‌ها، پشت پنجره‌ها و بالکنهای سرپوشیده و سبدهای آویزان استفاده کنید. گیاهان این خانواده در شش جنس مختلف جای دارند (شکل ۴-۱).

شکل ۴-۱

شکل ۴-۲

شکل ۴-۳

۱-۱- ترادسکانتیا (Tradescantia): این جنس که به نام یهودی سرگردان مشهور است دارای واریته‌های مختلفی است (شکل ۴-۲).

۱-۱-۱- برگ بیدی آرژانتینی یا برگ بیدی گلدار (T.blossfeldiana. Variegata): دارای ساقه‌های پرزدار و برگ‌های کرم رنگ و حاشیه سبز و پشت برگ ارغوانی است و به آن یهودی سرگردان گلدار نیز می‌گویند (شکل ۴-۳).

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۱ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

شکل ۴-۴

۱-۱-۲- برگ بیدی ابلق (T. Fluminensis. Variegata):

بر روی ساقه‌های باریک و بلند آن، برگ‌های بیضی شکل کشیده با خطوط سبز روشن و کرم و پشت برگ ارغوانی کمرنگ می‌روید (شکل ۴-۴).

شکل ۴-۵

۱-۱-۳- برگ بیدی سه رنگ (T. Fluminensis. tricolor):

دارای خطوط سبز، کرم و قرمز رنگ است (شکل ۴-۵).

شکل ۴-۶

۱-۱-۴- برگ بیدی شفاف (T. albovittata):

برگ‌های کرم رنگ دارد و وسط آن سبز رنگ است (شکل ۴-۶).

شکل ۴-۷

۱-۲- برگ بیدی سریع الرشد (Zebrina):

این جنس به سرعت در جهت نور رشد می‌کند. ساقه‌های گوشتی و ضخیم آن دارای برگ‌های سبز مایل به نقره‌ای با نوارهای سبز روشن و قرمز و سطح زیرین برگ ارغوانی روشن است (شکل ۴-۷).

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴۱ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱ - ۲۱۳۱

شکل ۴-۸

۱-۲-۱- برگ بیدی سریع الرشد نقره‌ای (*Z. Pendula*) (شکل ۴-۸).

شکل ۴-۹

۱-۲-۲- برگ بیدی سریع الرشد برنتزی (*Z. Purpusii*) را از انواع مهم این جنس به خاطر بسپارید (شکل ۴-۹).

شکل ۴-۱۰

۳-۱- برگ بیدی مخطط (*Callisia elegans*): این جنس دارای برگهایی با رگه‌های طولی به رنگ سفید و کرم و پشت برگها ارغوانی است (شکل ۴-۱۰).

شکل ۴-۱۱

۴-۱- برگ بیدی پیچک گوش خرسی (*Cyanotis Kewensis*): این جنس دارای برگهای گوشتی پوشیده از پرزهای نرم قهوه‌ای است و ساقه ارغوانی آن از گلدان آویزان می‌شود (شکل ۴-۱۱).

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴۱-۳۱۰-۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰-۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰-۲۱۳۱

شکل ۴-۱۲

۱-۱- برگ بیدی بنفسی یا قلب ارغوانی
(*Setcreasea. Purpurea*): این جنس دارای ساقه و برگهایی به رنگ ارغوانی تیره می‌باشد. گلهایی به رنگ بنفسی روشن و بسیار کوچک تولید می‌کند که جنبه زینتی ندارند.
توجه: چنانچه این گیاه را مدتی در سایه قرار دهید رنگ ارغوانی خود را از دست می‌دهد (شکل ۴-۱۲).

شکل ۴-۱۳

۱-۶- برگ بیدی پاکوتاه (*Siderasis. Fuscata*):
این جنس دارای برگهای پهن و برجسته با رنگهای کرم و زرد که به موازات طول برگ کشیده شده و دارای پرزهای قهوه‌ای رنگ که سطح برگ را پوشانیده و سطح زیرین برگ قرمز است و به رطوبت زیاد هوا نیاز دارد (شکل ۴-۱۳).

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۱۰۳۱۰۲۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۲۱۰۲۱

۲- خواص بتانیکی

۱- نوع: تمام گیاهان این گروه از نوع گیاهان علفی دائمی‌اند و به خاطر برگ‌های زیبایشان به عنوان گیاهان آپارتمانی و گلخانه‌ای پرورش داده می‌شوند (شکل ۴-۱۴).

شکل ۴-۱۴

۲- ساقه: ساقه برگ بیدیها عموماً طولی، رونده، نازک و شبیه ساقه علفی مو است و ممکن است ایستا، نیمه ایستا و یا آویزان باشد.

- ساقه‌ها را معمولاً آبدار، ترد و شکننده و از سبز روشن تا ارغوانی و پرزدار و یا بدون بزر می‌بینید (شکل ۴-۱۵).

شکل ۴-۱۵

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴۱ - ۰۳۱۰۲۱۳۱۰

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدهای
شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱۰۲۱۳۱۰

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۲۱۳۱۰

۳-۲- برگ: برگها دارای کناره صاف، بیضی یا نیزه‌ای و یا مستطیل و بدون دمبرگ یا بر روی دمبرگ کوتاهی هستند.

- سطح برگها از سبز روشن تا کرم و ارغوانی که با نوارهای از سفید، کرم، ارغوانی، نقره‌ای یا صورتی مخلوط با رگه‌های سبز در طول برگ و در حاشیه ارغوانی تا سرخ رنگ تزیین شده است و پشت برگها اغلب ارغوانی رنگ هستند می‌بینید (شکل ۴-۱۶).

شکل ۴-۱۶

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۱-۳۱۰-۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰-۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰-۲۱۳۱

شکل ۴-۱۷

۴-۲- گل: گلهای برگ بیدیها را با سه گلبرگ از سفید

تا آبی تند، ارغوانی و بنفش می‌بینید که جنبه زینتی ندارند.

- گلدهی آنها را در اوایل فصل تابستان یا در مناطق

معتدل گرم در اوایل بهار مشاهده می‌نمایید (شکل ۴-۱۷).

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها</p> <p>شماره شناسایی: ۳۴۲ - ۰۳۱۰۳۱۳۱۰۲۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها</p> <p>شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱۰۳۱۰۳۱۳۱۰۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۳۱۰۳۱۳۱۰۲۱</p>
---	---	---

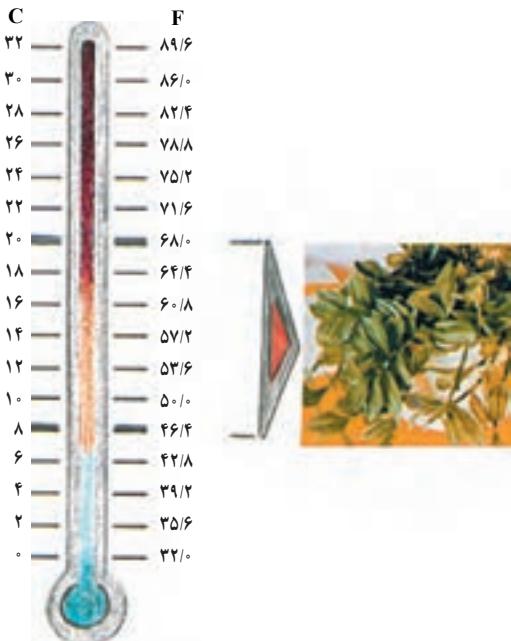
واحد کار دوم

شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۲-۳۱۰-۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰-۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰-۲۱۳۱

شکل ۴-۱۸

شکل ۴-۱۹

۳- آب و هوا

۳-۱- دما: برگ بیدیها، از گیاهان آپارتمانی مخصوصاً نواحی گرمسیری و نیمه گرمسیری هستند که بیشتر در گلدان پرورش داده می‌شوند و به سرمای زمستان بسیار حساسند و در کمتر از ۸ درجه سانتی گراد از بین می‌روند.

- بهترین دما برای برگ بیدیها در زمستان حداقل ۱۳ درجه سانتی گراد و در تابستان حرارت اتفاق است.

- اگر می‌خواهید برگ بیدیها شما رشد مناسب داشته باشند آنها را در دمای ۲۰ درجه سانتی گراد قرار دهید (شکل ۴-۱۸).

۳-۲- نور: برگ بیدیها نیاز به نور غیرمستقیم خورشید دارند اما باید در محلهای پر نور ساختمان قرار گیرند.

- می‌توانید از آنها در پشت پنجره‌های نورگیر یا تاقچه گلخانه‌ها و یا در بالکنهای سریوشیده (سایه آفتاب) به صورت آویز نگهداری و استفاده کنید (شکل ۴-۱۹).

- برگها در اثر نور کافی پررنگ‌تر می‌شوند اما در نور کم (گرچه گیاه به خوبی تحمل می‌کند) بیشتر به رنگ سبز باقی می‌ماند.

۳-۳- رطوبت هوای: برگ بیدیها طالب رطوبت نسبی متوسط هستند برای این گیاهان رطوبت نسبی باید بین ۵۰ تا ۷۵ درصد باشد.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۲ - ۰۳۱۰۲۱۳۱۰

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱۰۲۱۳۱۰

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۲۱۳۱۰

شکل ۴-۲۰ - تأمین رطوبت

جهت تأمین رطوبت در تابستان غبار باشی روزانه و در زمستان هفتنهای دوبار لازم است، در صورتی که درجه حرارت بالاتر از ۲۴ باشد جهت تأمین رطوبت بایدار مقداری سنگریزه در داخل گلدانی قرار داده و به آن آب اضافه کنید، مواظب باشید ته گلدان با آب در تماس نباشد.

پس در طول تابستان روزی یک بار بر روی برگهای آنها مه پاشی کنید.

- برای ایجاد رطوبت پایدار، به زیر گلدانی حاوی سنگریزه آب اضافه کنید. اما اجازه ندهید ته گلدان با آب در تماس باشد.
چرا؟ (شکل ۴-۲۰).

۴-۳ - آبیاری: گرچه برگ بیدیها کم آبی را تحمل می کنند اما از نظر نیاز آبی در حد متوسط هستند یعنی آبیاری را باید طوری انجام دهید که بتوانید خاک گلدان را در فاصله بین دو آبیاری مرطوب نگهدارید.

بدین منظور در بهار و تابستان آبیاری را روزانه و در زمستان هفته ای یک بار انجام دهید.

۴ - خاک

به منظور تأمین رشد مناسب برگ بیدیها، باید خاکی سبک و قوی با زهکشی مناسب انتخاب نمایید (شکل ۴-۲۱).

برای رسیدن به این منظور مخلوط خاکی با فرمول:
 $\frac{1}{3}$ کود یوسیده دامی $\frac{1}{3}$ کمپوست $\frac{1}{3}$ خاکبرگ یا تورب را به این ترتیب برگزینید.

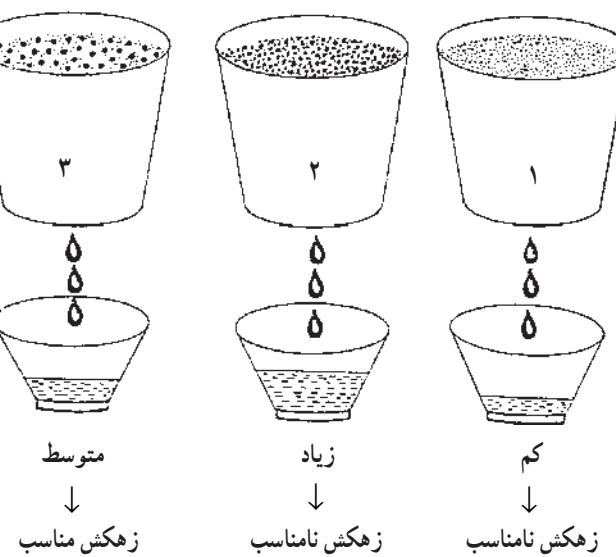
نکته ایمنی: استفاده از ماسک، لباس کار و دستکش الزامی است.

۴-۱ - به اندازه $\frac{1}{3}$ کل حجم ترکیب خاکی لازم کود یوسیده دامی را سرنده کنید و در محلی انباسته نمایید.

۴-۲ - سپس همان مقدار کمپوست را نیز سرنده کرده، به کود دامی سرنده شده بیفزایید.

۴-۳ - به اندازه مقدار کمپوست نیز تورب یا خاکبرگ سرنده شده به مواد قبلی اضافه نمایید.

۴-۴ - آنگاه مواد آماده و سرنده شده را خوب با هم مخلوط کنید تا ترکیب یکنواختی حاصل آید. به این ترتیب ترکیبی خاکی مناسب برگ بیدیها را آماده نموده اید.

شکل ۴-۲۱

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۲-۳۱۰-۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰-۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰-۲۱۳۱

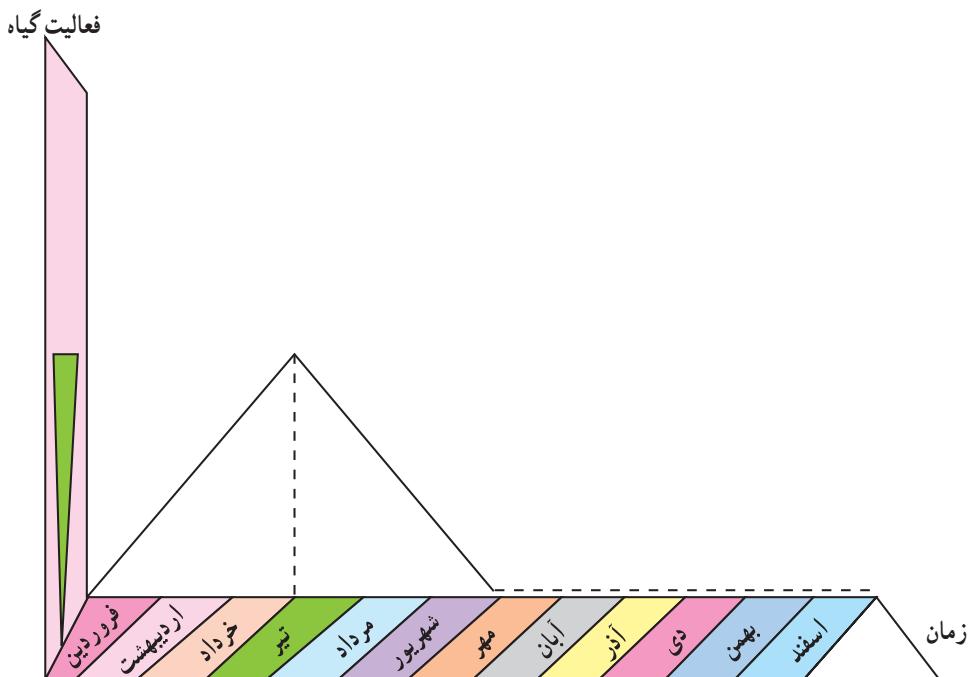
- برای تهیه محلول کودی ۲ تا ۳ گرم، از ترکیبی که ساخته اید یا از کودهای آماده خریداری شده از بازار را در یک لیتر آب ریخته بخوبی بهم بزنید.
- سپس از محلولی که آماده نموده اید می توانید به صورت محلول پاشی بر روی گیاه استفاده نمایید. و یا این نوع کودها را به صورت محلول به خاک گلدان اضافه کنید.^۱
- کوددهی را می توانید از فروردین تا مهرماه هر یک یا دو ماه یک بار، طبق دستور تکرار نمایید (شکل ۴-۲۲).
- اواخر پاییز و زمستان برنامه کوددهی را متوقف سازید.

به منظور تقویت برگ بیدیها می توانید از کودهای شیمیایی مایع یا جامد محلول در آب، در فصل رشد گیاه استفاده نمایید.

- از کودهای کامل محلول در آب که مخلوطی از کودهای مورد نیاز گیاه هستند تهیه نموده، طبق دستور استفاده نمایید.
- در صورت عدم دسترسی به کودهای آماده در بازار می توانید با فرمول ساده زیر مخلوط کودی مورد نیاز خود را به نسبت (۱-۲-۱) تهیه نمایید.

۱۰۰ گرم نیترات پتاسیم، ۲۰۰ گرم سولفات آمونیوم و ۱۰۰ گرم فسفات کلسیم را به خوبی با هم مخلوط نمایید.

چرا؟

شکل ۴-۲۲ - نمودار زمان کوددهی مناسب در برگ بیدیها

۱- توجه: هنگام دادن محلول کود به خاک گلدان باید توجه داشته باشید که خاک گلدان قبل از کوددهی مرطوب باشد تا در اثر غلظت کود صدمه‌ای به ریشه گیاه وارد نشود. ضمناً محلول پاشی روی برگها را نباید در ساعت‌گرم روز انجماد دهد (چرا?).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکیه برگ بیدیها شماره شناسایی: ۳۴۲ - ۰۳۱۰۳۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱۰۳۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۳۱۰۲۱
---	---	---

شكل ۴-۲۳

شكل ۴-۲۴

شكل ۴-۲۵

۶- آفات و امراض

- آفات رایج برگ بیدیها که خسارت عمده به برگ آنها وارد می‌کنند شامل کنه‌ها بخصوص کنه قرمز و شته‌ها بخصوص شته سبز هستند (شکل ۴-۲۳).

توجه: چون این گونه گیاهان آپارتمانی جزو گیاهان برگ زینتی هستند مهار آفات آنها اهمیت بیشتری دارند. بدین منظور، آنها را شناسایی کرده، از بین بیرید.

۱-۶- اگر برگها را بد شکل و در حالتی غیر طبیعی یافتید و با دقت بیشتر، حشرات سبزرنگ با ماده‌ای چسبیده روی برگها مشاهده نمودید آفت شته است (شکل ۴-۲۴).

گیاه را هفته‌ای یک بار با سم حشره‌کش (طبق دستور) تا رفع علایم آفت، سمپاشی نمایید.

۲-۶- اگر نوک برگها به طرف پشت برگ خم شود و لبه‌های برگ قهوه‌ای گردد و سطح زیرین آنها را پوشیده از تار عنکبوت باشد شان وجود آفت کنه است (شکل ۴-۲۵).

هر دو هفته یک بار، با سم کنه کش (طبق دستور) تا رفع علایم آفت سمپاشی نمایید.

- نکته ایمنی: هرگز بدون دستکش و ماسک دهان سمپاشی نکنید.

۳-۶- بیماری‌هایی که برگ بیدهای عمدتاً به آنها مبتلا می‌شوند بیماری‌های غیرانگلی هستند که عامل آنها کمبود عناصر غذایی یا نوسان عوامل محیطی است (شکل ۴-۲۶).

مهمترین و رایجترین آنها را در تصویر زیر مشاهده می‌کنید.

۱) ساقه‌های باریک و طویل می‌شوند و فاصله بین برگها افزایش می‌یابد.

علت: کمبود نور، کمبود آب، کمبود کود.

علاج: آبیاری، تغذیه کافی و انتقال به محل پر نور.

۳) همه برگها سبز می‌شوند و

حالت ابلق آنها از بین می‌رود.

علت: کمبود نور

علاج: انتقال به محل پر نور تر

۴) شاخه‌ها حالت افتاده دارند. رنگ آنها زرد و همراه با لکه‌های قهوه‌ای است.

علت: کمبود آب در فصل رشد

علاج: در فصل رشد به طور مرتب آبیاری کنید.

۲) نوک برگها قهوه‌ای و چروکیده می‌شود.

علت: خشکی هوا و وجود آفت کنه در پشت برگ

علاج: مهباشی و سمپاشی با سوم کنه کش (طبق دستور) تارفع عالیم

شکل ۴-۲۶

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۲-۳۱۰-۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

شکل ۴-۲۷

۷- از دیداد برگ بیدیها

- برگ بیدیها را می‌توانید از طرق مختلف مثل تقسیم بوته، جداسازی پاچوش ریشه‌دار از پایه مادری و قلمه شاخه که روش اخیر رایج‌ترین و سریع‌ترین روش‌های است تکثیر نمایید (شکل ۴-۲۷).

- نکته اینمی: هنگام کار با قیچی و چاقوی با غبانی دقت کنید دستان را نبرید. استفاده از دستکش لاستیکی الزامی است.

شکل ۴-۲۸

- پس از مدتی که گلدانهای برگ بیدی را در آپارتمان، گلخانه و غیره نگهداری نمودید و با کود تقویت کردید ساقه‌ها در قاعده دراز و لخت می‌شوند. از این ساقه‌ها می‌توانید قلمه تهیه نمایید.

۱-۷-۱ با لخت شدن ساقه‌ها در قاعده و دراز شدن آنها، قلمه‌های ۵-۷ سانتی‌متری را با دو جفت برگ و جوانه انتهایی، از انتهای ساقه‌ها یا قلمه‌های بدون جوانه انتهایی حاصل از تقسیم نمودن شاخه‌های بلند تهیه نمایید (شکل ۴-۲۸).

شکل ۴-۲۹

۲-۷-۲ یک جفت از برگ‌های پایینی را حذف کنید و هر ۱۰ قلمه را در یک گلدان حاوی کمپوست یا مخلوط خاک برگ و شن کشت نمایید (شکل ۴-۲۹).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکیه برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴۲-۰۳۱۰۲۱۰-۲۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها
شماره شناسایی: ۳۴-۰۳۱۰۰۳۱۰-۲۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۳-۰۳۱۰۰۳۱-۲۱

شکل ۴-۳۰

۷-۳- بهتر است قبلًا خاک را آبیاری نموده، با مداد و یا مفتول سیمی باریک، حفره‌هایی در نقاط مختلف آن برای جا دادن قلمه‌ها ایجاد کنید و قلمه‌ها را درون آنها قرار دهید (شکل ۴-۳۰).

۷-۴- گلدان را مجدداً آبیاری نموده، در محل خنک و سایه برای مدت یک هفته نگهداری کنید. سپس به محل سایه روشن انتقال دهید.

شکل ۴-۳۱

۷-۵- روش رایج و آسان‌تر آن است که ابتدا قلمه را در آب ریشه‌دار نموده، سپس به گلدان اصلی منتقل نمایید (شکل ۴-۳۱).

شکل ۴-۳۲

۷-۶- حدود یک ماه بعد، گلدان برگ بیدی جدید شما آماده برای تزیین مکانها یا ارائه برای فروش است (شکل ۴-۳۲).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها شماره شناسایی: ۳۴۲ - ۰۳۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱۰۲۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۲۱۳۱
---	--	--

آزمون نهایی

۱- ترکیب خاکی مناسب برگ بیدیها کدام فرمول است؟

الف - کمپوست $\frac{1}{3}$ + کود پوسیده دامی $\frac{1}{3}$ خاک برگ ( ) $\frac{1}{3} +$

ب - کمپوست $\frac{1}{3}$ + کود پوسیده دامی $\frac{1}{3}$ خاک باغچه ( ) $\frac{1}{3} +$

ج - کمپوست $\frac{1}{3}$ + کود پوسیده دامی $\frac{1}{3}$ ماسه ( ) $\frac{1}{3} +$

د - کمپوست $\frac{1}{3}$ + کود پوسیده دامی $\frac{1}{3}$ شن ( ) $\frac{1}{3} +$

۲- مهمترین آفت برگ بیدیها کدام است؟

الف - شبیشک   ب - شته سبز   ج - کنه قرمز   د - موارد ب و ج

۳- قهوه‌ای شدن نوک برگها و چروکیدگی آنها در برگ بیدیها به علت خشکی هوا است.

بلی خیر

۴- رایج‌ترین و سریع‌ترین روش تکثیر برگ بیدیها ... است.

۵- محلول کود لازم برگ بیدیها را باید از فروردین تا خرداد هر ۲-۳ هفته یک بار تکرار نمود.

بلی خیر

۶- برگ‌های شفاف با لبه‌های کرم رنگ و میانه سبزرنگ، از مشخصات کدام برگ بیدی است؟

الف - فلومی ننسیس واریه گاتا ( )   ب - آلبوویتانا ( )

ج - فلومی ننسیس تری کالر ( )   د - بلوس فلدباناواریه گاتا ( )

۷- برگ بیدی پیچک گوش خرسی از جنس زیر است؟

بلی خیر

۸- قلب ارغوانی پس از مدتی در سایه، رنگ خود را از دست می‌دهد و دارای گلهایی بسیار کوچک است

که جنبه زینتی ندارد؟

بلی خیر

۹- حداقل درجه حرارت قابل تحمل و نیز دمای مناسب برگ بیدیها بترتیب ... و ... درجه است.

۱۰- رطوبت نسبی مورد نیاز برگ بیدیها چند درصد است؟

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکیر برگ بیدیها شماره شناسایی: ۳۴۲ - ۰۳۱۰۳۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها شماره شناسایی: ۳۴ - ۰۳۱۰۳۱۰۳۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۳ - ۰۳۱۰۳۱۰۲۱
---	--	---

پاسخ پیش آزمون

- ۱- بله
- ۲- ب
- ۳- الف
- ۴- باران
- ۵- د

پاسخ آزمون نهایی

- ۱- الف
- ۲- د
- ۳- بله
- ۴- قلمه شاخه
- ۵- خیر
- ۶- آلبوویتاتا
- ۷- بله
- ۸- بله
- ۹- ۸ و ۲
- ۱۰- ۵٪

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدیها شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰-۳۴۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدیها شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰-۳۴	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰-۳
---	--	--

منابع

- ۱- کتاب درسی باغبانی سال چهارم نظام قدیم هنرستانهای کشاورزی، دفتر آموزش کشاورزی، ۱۳۶۸
- ۲- خلیقی، احمد – گلکاری – روزبهان، ۱۳۶۴
- ۳- کتاب گلکاری (کارگاه خود اتکابی) سال اول نظام جدید – دفتر آموزش کشاورزی، ۱۳۷۴
- ۴- خوشخوی، مرتضی و همکاران، اصول باغبانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۶۴
- ۵- لسانی، حسین و مجتبهدی، مسعود – مبانی فیزیولوژی گیاهی – دانشگاه تهران – ۱۳۷۰
- ۶- حسنی‌زاده، حسن – پرورش گل در باغ، خانه، آپارتمان (جلد اول) – دفتر نشر فرهنگ اسلامی (جلد دوم) ۱۳۷۱
- ۷- شجاع‌رضوی، محمدرضا – گلهای و گیاهان آپارتمانی، شرکت کتاب برای همه (کتابخانه‌ی لاروس)، ۱۳۶۳
- ۸- صانعی‌شريع‌پناهی، محمد و فیاض، محمد‌مهدی، پرورش، نگهداری و تکثیر گیاهان آپارتمانی، نشر سپهر، ۱۳۶۴
- ۹- علوی، منصور – پرورش گیاهان زینتی در خانه و آپارتمان – دفتر فنی کشاورز – ۱۳۶۴
- ۱۰- متقی، حسین – گیاهان آپارتمانی – انتشارات تهران – ۱۳۶۳
- ۱۱- پیش‌بین، اسماعیل – گلهای آپارتمانی و مشاوره‌ی گیاه‌پردازی، چاپ گستر، ۱۳۷۳
- ۱۲- حریری، محمد – تولید و پرورش گیاهان زینتی (جلد اول) – انتشارات عمیدی – ۱۳۶۶
- ۱۳- اعطامی، مینا – نگهداری گیاهان خانگی – انتشارات نشر موج – ۱۳۷۲
- ۱۴- حجازی، یوسف – تکنیکهای کنترل عوامل محیطی در ازدیاد و پرورش نباتات – چاپخانه مقدم – (ناصر حجازی یوسف لیتوگرافی وفا) – ۱۳۶۲

- 1- The House Plant Expert 1994 or. o. G.Hessayon
- 2- The Green house Western Publishing. 1988 co. U.S.A
- 3- Encyclopedia of Gardening /1992. Editor - in - chief Christopher, Brickell. Doving kindersley, London.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ بیدهها</p> <p>شماره شناسایی: ۳۴۲-۳۱۰-۲۱۲۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش برگ بیدهها</p> <p>شماره شناسایی: ۳۴ - ۳۱۰-۲۱۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۳- ۳۱۰-۲۱۲۱</p>
--	---	--

- 4- Beryl,B . s&Molly, C. O. 1986/ Economic Botany, Plants in our wold,Printed and boud in singapore.
- 5- House plants (1973), Editor by Roger Grounds.
- 6- Rand hawa G.S.& Mukhopo DHgay A. (1986). Flori culture in I Allied Publishers Limited.
- 7-How To Grow House plant lanepublishing. Go alfo rnia.

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز:

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و
حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoecd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoecd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)